

- 3) збрињавање биолошког отпада,
- 4) поштовање добробити животиња.

Члан 11.

(1) Субјекат уписан у Регистар фарми дужан је да чува записнике о узорковању и резултате испитивања три године, почевши од дана добијања резултата испитивања, и да их доставља Министарству једном у три мјесеца.

(2) Уколико ступе на снагу измјене и допуне овог правилника, субјекат уписан у Регистар фарми дужан је да свој програм усклади са њима и достави Министарству на одобравање.

(3) Уколико се измијени интерни програм контроле након његовог одобравања, потребно је те измјене интерног програма доставити Министарству на одобравање.

Члан 12.

(1) Лабораторије из члана 4. овог правилника дужне су:

- 1) да одмах, без одгађања, обавијесте Министарство и ветеринарску инспекцију о сваком позитивном налазу,
- 2) да о свим негативним налазима обавјештавају Министарство једном мјесечно,

3) да поступају у складу са Правилником о начину обавјештавања о сумњи или налазу заразне болести животиња, начину и поступку пријаве и одјаве заразне болести животиња ("Службени гласник Републике Српске", број 6/09).

(2) Ветеринарска инспекција дужна је:

- 1) да обавијести Министарство о предузетим и спроведеним мјерама прописаним овим правилником,
- 2) да доставља Министарству мјесечне збирне извјештаје о надзору спровођења овог правилника.

Члан 13.

Надзор и контролу спровођења интерних програма контроле из члана 3. овог правилника врши ветеринарска инспекција.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.05-335-617/18
6. јуна 2018. године
Бањалука

Министар,
Др Стево Мирјанић, с.р.

ПРИЛОГ

Мјесто узимања узорака, учесталост, количине и врсте узорака од власника за коке носиле

Категорија / старост живине	Мјесто узимања узорака	Врста и количина узорака	Учесталост узорковања
Једнодневни пилићи	Објекат за узгој	Једна транспортна подлога на сваких 500 испоручених пилића (највише десет подложака) и лешеви свих уинутих пилића (највише 60) из сваке испоруке	При свакој испоруци пилића
Пиленке	Објекат за узгој	Два пара навлака за обућу (у случају подног држања пиленки) или 2 грама · 150 грама збирног узорака фецеса (у случају кавезног држања пиленки)	Двије недјеље прије почетка носивости или премјештања у објекат за носиле
Одрасле коке носиле	Објекат за коке носиле	Два пара навлака за обућу (у случају подног држања) или 2 грама · 150 грама збирног фецеса (у случају кавезног држања)	Први пут са 24 ± 2 недјеље, а затим сваких 15 недјеља током производног циклуса

1034

На основу члана 44. став 3. и члана 46. став 4. Закона о ветеринарству у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 75/17) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16, 57/16 и 31/18), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде д о н о с и

П РА В И Л Н И К

О КОНТРОЛИ САЛМОНЕЛОЗЕ У ЈАТИМА ПИЛИЋА
ВРСТЕ GALLUS GALLUS УЗГАЈАНИХ ЗА ПРОИЗВОДЊУ
МЕСА (ТОВНИХ БРОЈЛЕРА) У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Члан 1.

Овим правилником прописују се мјере за контролу салмонелозе, које спроводе субјекти уписани у Регистар фарми, у јатима пилића врсте Gallus gallus узгајаних за производњу меса (товних бројлера) у Републици Српској, начин спровођења мјера за рано откривање, дијагностика и овлашћене ветеринарске дијагностичке лабораторије у којима се спроводи дијагностика, као и мјере које се предузимају у случају сумње и потврђеног случаја салмонелозе ради спречавања ширења болести.

Члан 2.

(1) Циљ мјера прописаних овим правилником је смањење преваленције Salmonelle enteritidis или Salmonelle typhimurium на 1% или мање од максималног процента јата бројлера врсте Gallus gallus у складу са посебним прописима којима се уређује област болести салмонелозе живине.

(2) Мјере које су прописане овим правилником односе се на сва јата товних бројлера врсте Gallus gallus од којих су месо и производи од меса намијењени јавној потрошњи.

(3) Регистар фарми води Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство).

Члан 3.

(1) Субјекти уписани у Регистар фарми, у складу са овим правилником, доносе своје интерне програме контроле ради откривања и сузбијања салмонелозе живине.

(2) Интерни програм контроле из става 1. овог члана садржи податке:

- 1) о виду производње на припадајућим локацијама са адресом и капацитетом фарме,
- 2) о начину и динамици узорковања које се спроводи на фарми,
- 3) о ветеринарској организацији која је овлашћена од Министарства за спровођење програма мјера здравствене заштите животиња.

(3) Интерни програми контроле достављају се Министарству на одобравање, о чему Министарство води евиденције.

Члан 4.

(1) Узорци за анализу на присуство свих серотипова салмонела значајних за јавно здравље достављају се у овлашћене ветеринарске дијагностичке лабораторије (у даљем тексту: лабораторија) које су акредитоване за методу детекције салмонеле према Измјени и допуни 1. BAS EN ISO 6579-2002/AMD1:2007. "Микробиологија хране и сточне хране - Хоризонтална метода за изолацију врста из рода Salmonella - Измјена и допуна 1: Прилог Д: Изолација врста из рода Salmonella из фецеса животиња и узорака из околине из примарне производне фазе".

(2) Узорци се достављају лично или их доставља курир у лабораторију у року од 24 часа након сакупљања узорака,

а уколико нису послати у року од 24 часа, држе се у фрижидеру.

(3) Узорци се могу превозити и на собној температури, при чему треба избјећи интензивну топлоту (више од 25 °C) или излагање сунчевој свјетлости.

(4) Испитивање у лабораторији врши се у року од 48 часова након запримања узорка и у року од четири дана након узорковања.

(5) Приликом достављања узорака у лабораторију наводе се назив вакцине и произвођача - уколико је вршена вакцинација јата, која врста вакцине је коришћена (жива или мртва), датум и начин вакцинације живине.

(6) С циљем максималног повећања осјетљивости узорковања и у сврху осигуравања исправне примјене протокола узимања узорака, субјекат уписан у Регистар фарми мора осигурати да узорке узима едуковано особље или ветеринарске организације.

Члан 5.

(1) Узорковање може бити на:

- 1) иницијативу власника,
- 2) службено узорковање.

(2) На иницијативу власника узорковање се врши код свих јата товних бројлера три седмице прије упућивања на клање.

(3) За узорковање употребљавају се најмање два пара навлака за обућу, навлаке се навуку на обућу и узорак се узима тако што се хода по објекту, с тим да се навлаке за обућу могу скупити у један заједнички узорак.

(4) Прије навлачења навлака за обућу, навлаке је потребно овлажити:

1) растварачем (MRD - maximum recovery diluent: 0,8% физиолошког раствора, 0,1% пептона у стерилној дејонизованој води),

2) стерилном водом,

3) другим растварачем који је Министарство одобрило за коришћење,

4) на начин да се аутоклавирају у спремнику заједно са растварачем.

(5) Навлаке за обућу влаже се тако да се наспе течност у њих прије навлачења или да се промијешају у спремнику заједно са растварачем.

(6) Приликом узорковања потребно је обезбједити да сви дијелови објекта буду пропорционално обухваћени узорковањем, а сваким паром навлака треба да се обухвати по 50% површине објекта.

(7) По завршетку узимања узорака, навлаке за обућу за узимање бриса фекаса / чарапе треба пажљиво да се скину тако да се не оштети накупљени материјал, навлаке се могу изврнути, а затим ставити у кесу или у посуду и обиљежити.

(8) Службени узорак може замијенити једно узорковање на иницијативу власника, урађено у складу са овим чланом.

(9) Службено узорковање врши ветеринарски инспектор у складу са годишњим планом службеног узорковања најмање једног јата бројлера, на 10% фарми које имају више од 5.000 јединки, као и на основу анализе ризика, и сваки пут када ветеринарски инспектор сматра да је то неопходно.

(10) Узорковање које врши ветеринарски инспектор обавља се на исти начин као и узорковање на иницијативу власника.

(11) Ветеринарски инспектор може одлучити да повећа број узорака ради осигурања репрезентативног узорка на основу процјене епидемиолошких параметара појединачног случаја, биосигурносних услова, расподеле или величине јата или других релевантних услова.

(12) Приликом службеног узорковања ветеринарски инспектор провјерава да ли се живина налази у периоду каренце уколико су коришћени ветеринарско-медицински

производи у сврху лијечења болести код којих је лијечење дозвољено.

Члан 6.

(1) Сумња на инфекцију *Salmonella enteritidis* или *Salmonella typhimurium* постоји ако је последице контроле коју је власник спровео на фарми овлашћена лабораторија изоловала *Salmonella enteritidis* или *Salmonella typhimurium* или уколико се на основу спроведеног епидемиолошког истраживања утврди повезаност са случајевима обољења људи.

(2) Након добијања првог позитивног налаза, а у сврху искључивања/потврђивања сумње, ветеринарски инспектор врши службено узорковање сумњивог јата у складу са чланом 5. овог правилника и узорак доставља у овлашћену лабораторију.

(3) У случају сумње на *Salmonella enteritidis* или *Salmonella typhimurium* код бројлера, ветеринарски инспектор налаже мјере у складу са посебним прописима којима се уређује област болести салмонелозе живине.

(4) Јато бројлера сматра се зараженим уколико се службеним узорковањем потврди позитиван налаз на *Salmonella enteritidis* или *Salmonella typhimurium* и ако се утврде антимикробна средства или инхибитори раста бактерија, а из таквог узорка није утврђено присуство *Salmonella enteritidis* или *Salmonella typhimurium*.

(5) У позитивном јату бројлера ветеринарски инспектор прописује мјере у складу са посебним прописима којима се уређује област болести салмонелозе живине.

Члан 7.

Трошкове узорковања, слања узорака и лабораторијског испитивања у складу са овим правилником сноси власник животиња.

Члан 8.

Субјекат уписан у Регистар фарми обезбјеђује:

- 1) биосигурносне мјере на имањима, у објектима и током транспорта,
- 2) мјере за спречавање уношења узрочника болести,
- 3) збрињавање биолошког отпада,
- 4) поштовање добробити животиња.

Члан 9.

(1) Субјекат уписан у Регистар фарми дужан је да чува записнике о узорковању и резултате испитивања три године, почевши од дана добијања резултата испитивања и да их доставља Министарству једном у три мјесеца.

(2) Уколико ступе на снагу измјене и допуне овог правилника, субјекат уписан у Регистар фарми дужан је свој програм ускладити са тим измјенама правилника и доставити усклађену верзију програма Министарству на одобравање.

(3) Уколико се измијени интерни програм контроле након његовог одобравања, потребно је и те измјене интерног програма доставити Министарству на одобравање.

Члан 10.

(1) Лабораторије из члана 4. овог правилника дужне су:

- 1) одмах, без одгађања, обавијестити Министарство и ветеринарску инспекцију о сваком позитивном налазу,
- 2) о свим негативним налазима обавијештавати Министарство једном мјесечно,

3) поступати у складу са Правилником о начину обавијештавања о сумњи или налазу заразне болести животиња, начину и поступку пријаве и одјаве заразне болести животиња ("Службени гласник Републике Српске", број 6/09).

(2) Ветеринарска инспекција дужна је:

- 1) да обавијести Министарство о предузетим и спроведеним мјерама прописаним овим правилником,
- 2) да доставља Министарству мјесечне збирне извјештаје о надзору спровођења овог правилника.

Члан 11.

Надзор и контролу спровођења интерног програма контроле из члана 3. овог правилника врши ветеринарска инспекција.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 12.05-335-618/18

6. јуна 2018. године

Бањалука

Министар,
Др **Стево Мирјанић**, с.р.

1035

На основу члана 44. став 3. и члана 46. став 4. Закона о ветеринарству у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 75/17) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16, 57/16 и 31/18), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

П РА В И Л Н И К**О КОНТРОЛИ САЛМОНЕЛОЗЕ КОД ОДРАСЛИХ
РАСПЛОДНИХ ЈАТА (РАСПЛОДНА ЈАТА У ПРОИЗВОДЊИ)
ВРСТЕ GALLUS GALLUS У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ**

Члан 1.

Овим правилником прописују се мјере за контролу салмонелозе коју спроводе субјекти уписани у Регистар фарми код одраслих расплодних јата (расплодна јата у производњи) врсте *Gallus gallus* у Републици Српској, начин спровођења мјера за рано откривање, дијагностика и овлашћене ветеринарске дијагностичке лабораторије у којима се спроводи дијагностика, као и мјере које се предузимају у случају сумње и потврђеног случаја салмонелозе ради спречавања ширења болести.

Члан 2.

(1) Циљ мјера прописаних овим правилником је смањење преваленције салмонеле код одраслих расплодних јата врсте *Gallus gallus* на 1% или мање од максималног процента одраслих расплодних јата врсте *Gallus gallus* на релевантне серотипове салмонела у складу са посебним прописима којима се уређује област болести салмонелозе живине.

(2) Мјере које су прописане овим правилником односе се на сва расплодна јата врсте *Gallus gallus* са најмање 250 јединки на имању.

(3) Регистар фарми води Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство).

Члан 3.

(1) Субјекти уписани у Регистар фарми, у складу са овим правилником, доносе своје интерне програме контроле ради откривања и сузбијања салмонелозе живине.

(2) Интерни програм контроле из става 1. овог члана садржи податке:

1) о виду производње:

1. узгој подмлатка расплодних јата на локацији - адреса и капацитет фарме,

2. експлоатација расплодних јата и производња расплодних јаја на локацији - адреса и капацитет,

3. инкубација расплодних јаја на локацији - адреса и капацитет;

2) о начину и динамици узорковања које се спроводи на фарми;

3) о ветеринарској организацији која је овлашћена од Министарства за спровођење програма мјера здравствене заштите животиња.

(3) Интерни програми контроле достављају се на одобравање Министарству, о чему Министарство води евиденцију.

Члан 4.

(1) Узорци за анализу на присуство свих серотипова салмонела значајних за јавно здравље достављају се у овлашћене ветеринарске дијагностичке лабораторије (у даљем тексту: лабораторија) које су акредитоване за методу детекције салмонеле према Измјени и допуни 1. BAS EN ISO 6579-2002/AMD1:2007. "Микробиологија хране и сточне хране - Хоризонтална метода за изолацију врста из рода *Salmonella* - Измјена и допуна 1: Прилог Д: Изолација врста из рода *Salmonella* из фецеса животиња и узорак из околине из примарне производне фазе".

(2) Узорци се достављају лично или их доставља курир у лабораторију у року од 24 часа након сакупљања узорака, а уколико нису послати у року од 24 часа, држе се у фрижидеру.

(3) Узорци се могу превозити и на собној температури, при чему треба избјећи интензивну топлоту (преко 25 °C) или излагање сунчевој свјетлости.

(4) Испитивање у лабораторији врши се у року од 48 часова након што је примљен узорак и у року од четири дана након узорковања.

(5) Приликом достављања узорака у лабораторију наводи се назив вакцине и произвођача уколико је вршена вакцинација јата, која врста вакцине је коришћена (жива или мртва), датум и начин вакцинације живине.

(6) С циљем максималног повећања осјетљивости узорковања и у сврху осигуравања исправне примјене протокола узимања узорака, субјекат уписан у Регистар фарми мора осигурати да узорке узима едуковано особље или ветеринарска организација.

Члан 5.

(1) Узорци се на иницијативу власника узимају сваке двије седмице од сваког расплодног јата у оквиру експлоатације, и то:

1) у валионици и

2) на имању.

(2) У валионицима, у оквиру експлоатације расплодних јата, узорковање подразумијева бар један узорак по расплодном јату, сваке двије седмице током периода ношења, и узимање једног од следећих узорака:

1) збирни узорак видљиво упрљаних подложака кошара за ваљење, који се насумично узима из пет одвојених кошара за ваљење док се не достигне површина од укупно најмање 1 m², осим уколико се уложена јаја налазе у више валионика, тада се један овакав збирни узорак узима из пет валионика, или

2) један узорак који се узима са једним брисом или неколико брисева, узетих са површине пет кошара за ваљење, или

3) узорак у количини од 10 g љуски разбијених јаја узетих из 25 различитих кошара за ваљење, односно 250 g почетног узорака у до пет валионика са изваљеним јајима из јата, здробљеним, помијешаним и подузоркованим, од тога се узима 25 g подзорка за испитивање из пет валионика, а уколико је у валионицима више од 50.000 јаја по једном јату, од тог јата се сакупља други узорак.

(3) У случају узорковања на имању, односно фарми у оквиру експлоатације расплодних јата, узорковање подразумијева бар један узорак по расплодном јату, сваке двије седмице током периода ношења, и узимање једног од следећих узорака:

1) збирни узорак фецеса (који се састоји од појединачних узорака свјежег фецеса и при томе сваки тежи најмање грам) узима се насумично, на различитим мјестима у објекту за узгој расплодне перади или, уколико животиње имају слободан приступ у више објеката на одређеној фарми - из сваке групе објеката у којој се држе расплодна јата; за ана-